

**“REZOLISYON YON KOMINOTE POU LI
RETABLI ENTEGRITE, TRANSPARANS AK
KONFYANS PIBLIK:EKSPERYANS MIAMI-DADE”
(DE 1996 A JOUNEN JODIYA)**

Prepare Janveye 2004

Sak Nan Liv La

I.	Entwodiksyon	Paj 1-2
II.	Definisyon	Paj 2-3
III.	Done Lejislativ -Refòm Eleksyon yo ak Finansman Kanpay -Refòm sou Kontra ak Acha yo -Règleman sou Lobi ak fè lobi	Paj 3-9
IV.	Aplike Aktivite yo	Paj 10-13
V.	Inisyativ Piblik ak Prive yo	Paj 13-15
VI.	Pwogram Edikasyon ak Fòmasyon yo	Paj 16-18
VII.	Ajans Etik yo ak Ajans ki pa pou Pwofiti yo	Paj 18-20
VIII.	Rekòmandasyon yo	Paj 21-24
IX.	Konklizyon yo	Paj 25

REKONESANS

An Otònn 2002, yon gwoup endividé ki reprezante piblik la, òganizasyon prive yo ak òganizasyon debaz yo te volontè pou prepare yon rapò ki pou mezire efè mouvman refòm Konte Miami-Dade tap mennen pou retabli transparans ak konfyans piblik la nan gouvènman an ak lòt enstisyon ki fè biznis ak gouvènman lokal nou yo. Manm gwoup yo bay tout tan yo san egois epi non sèlman sa yo chak bay patisipasyon pa yo nan pwodwi final la – kèk nan wòl yo kòm moun kap ranmase done yo epi lòt yo nan kapasite yo pou yo revize e mete ajou enfòmasyon yo. Tout manm yo revize rekòmandasyon yo, ki se reflè konsansis gwoup la. Finalman, kòm rapò sa a se sèlman yon premye pati nan yon pi gwo efò, lòt endividé va mobilize pou bay sipò ak mete rekòmandasyon rapò yo an aksyon.

Yon mèsi espesyal a moun sa yo ki kontribye, nou mete yo sou lis pi ba la a an òd alfabetik ak afilyasyon òganizasyon (yo): Roger Carlton, Prezidan, Greater Miami Chamber of Commerce Ethics in Business Group ak Manm Ethics Advisory Committee (Miami-Dade Public Schools); Joe Centorino, Chèf, Public Corruption Unit (Office of the Miami-Dade State Attorney); Dr. Eduardo Diaz, Direktè Egzekitif, Independent Review Panel (Miami-Dade County); James Howe, Direktè Egzekitif, National Conference of Community and Justice (Greater Miami Region); Art Kane, Direktè , Center for Contemporary Ethics (St. Thomas University); Santiago Leon, Ansyen Prezidan, Ethics and Accountability Group (Miami-Dade League of Women Voters); Karelia Martinez-Carbonell, Manm Asanble, Association of Fundraising Professionals (Greater Miami Chapter) ak Direktè of Development, Carrollton School of the Sacred Heart; Christopher Mazzella, Inspector General (Miami-Dade County); Jean Olin, Asistan Komisè Vil (City of Miami Beach); Dr. Valerie Patterson, Pwofesè, School of Policy and Management (Florida International University); Dr. Marta Perez, Manm Asanble Edikasyon Nasional (Miami-Dade Public Schools); Paul Philip, Chèf Pèsonèl School Superintendent (Miami-Dade Public Schools); Christina Prkic, Avoka manm pèsonèl, Robert Thompson, Community Outreach Coordinator, Ardyth Walker, Avoka manm pèsonèl (Miami-Dade Commission on Ethics and Public Trust).

Robert Meyers, Direktè Egzekitif, Miami-Dade Commission on Ethics and Public Trust

ENTWODIKSYON

Distrik Lekòl Konte Miami-Dade la se katriyèm pi gwo distrik lekòl nan nasyon an, ak pliske 50,000 anplwaye a tan plen epi tan pasyèl. Menm jan an, gouvènman Konte Miami-Dade anplwaye pliske 30,000 anplwaye, li administre youn nan ayewopò ki pi frekante nan peyi a epi youn nan pi gwo pò nan lemonn. Genyen trannde minisipalite ki chita andedan Konte Miami-Dade. Total travayè Distrik Lekòl la, Konte an ak minnisipalite yo prèske 90,000. Kidiplis, genyen plizyè santèn ofisyèl eli yo ki responsab pou etabli règleman pou gouvènman lokal ak plizyè milye lòt moun ki sèvi sou asanble ak komite gouvènman lokal yo. Plan bidjetè pou enstitisyon lokal sa yo pliske \$10 milya dola, sa ki depase total bidjè divès eta nan peyi an.

Kounyeya popilasyon Miami-Dade la rive nan apeprè 2.3 milya rezidan epi li vini plis nan dènye dizan ki pase yo ni an gwosè ak ni an divèsite. Pa tèlman diferan de lòt kominote iben yo, Miami-Dade vinn oblige mennen yon konba ak tout yon kantite koze – imigrasyon, transpòtasyon, krim, bès ekonomik yo, jis kèk ladan yo. Malerezman, nan dènye dizan yo, kominote an vin bati yon vye repitasyon kòm nich . Nan dènye sizan ki sòt pase yo, yo te blije rache manyòk kat komisyònè sou pouvwa yo ak yon manm asanble lekòl la poutèt divès zak abi de konfyansiblik (magwouy). Nan omwens kat okazyon, Avoka Eta a te blije reyini jiri akizasyon an de 1997 a 2002 pou fouye chèche epi fè rapò sou pwoblèm ke yo jwenn ki sòti nan Lekòl Konte Miami-Dade, ak sèten pwoblèm nan pwosesis siyati kontra nan Konte an epi nan sistèm vòt pou moun ki pap la yo.¹

Rekonesan konsekans negatif asosye ak , lidè yo nan kominote an koumanse yon kanpay pou konbat pwoblèm sa a nan ane 1990 yo, yon kalite kanpay san diskisyon yo gen dwa di yo pa janm wè nan yon zòn iben. Se vreman regretab ke nan dènye sondaj ki fèt yo an 2001 ak 2003 pou mezire atitud ak pèsepsyon sou kalite lavi nan Miami-Dade

¹ Rapò 2002 Jiri Akizasyon Konte Miami-Dade envestigasyon administrasyon Lekòl Biblik Miami-Dade Publik; Rapò 2000 Jiri Akizasyon Miami-Dade envestigasyon sekirite kont dife ak konstriksyon enpòtan nan Lekòl Biblik Konte Miami-Dade; Rapò 2000 Jiri Akizasyon Miami-Dade envestigasyon règleman ak lwa aplike a anplwaye Asanble Komisyón an; Rapò 1999 Jiri Akizasyon Konte Miami-Dade envestigasyon pwosesis fè kontra Konte Miami-Dade. Ale nan Rapò 1998 Jiri Akizasyon Konte Miami-Dade sou fason Konte an bay kontra liyo epi Rapò 1997 Jiri Akizasyon sou envestigasyon nan vòt pou moun ki pap la yo.

demonstre ke piblik la kontinye pa fè gouvènman lokal la konfyans, ki fè ke sa mete blokis nan bon jan efò ke gouvènman sa yo ta eseye fè pou fè refòm nan sistèm yo.² An konsekans, li enpòtan pou nou, antan ke kominote, pou nou evalye efò pou refòm yo epi kalibre vre enpak yo.

DEFINISYON

Nan pèspektiv ofisyèl polis, dabitud defini kòm zak kriminèl, ki enkli ladan li zak tankou grese pat, chantaj, enfliyanse – kòlpòte epi touche pouvantaj pa yo. Mèzalò, nan lespri piblik la anjeneral yo pi gwo definisyon mo an vin enkli delòt pwen ki parèt kòm bagay ki pou detwi yon kominote. Diskisyon anjeneral sou trè souvan enkli zak ki pa kriminèl de baz, men ke moun wè yo osi danje a byenèt kominote ak sante kominote an. Abi pouvwa, konfli nan enterè, move jesyon ak gaspiyaj byen leta reprezante bon jan pwèv pase sou konfyans piblik la menm jan ak lòt enstitisyon yo ki sipoze atake kriminèl yo. Jodiya, reyalite a sè ke laplipa resous kap travay nan dosye kriminèl yo gen tandans pou yo konsantre sou tribunal kriminèl kòm responsab pou entèvansyon. Malerezman, depatman gouvènmantal sa yo ki genyen kèk otorite nan koze ki pa konsidere kòm krim yo blije fonksyone ak yon ti kraze kòb. Si pwovèb envestigativ ki di swiv tras kòb la pou nou jwenn an se verite, ebyen se pou responsab swivi yo ak monitè pwogram gouvènman lokal yo ak kontra yo ni de yon pwen kriminèl oswa pa kriminèl fêt pou resevwa yon bon jan alokasyon pou frennen abi gouvènmantal yo, move jesyon ak menm jan ak tout lòt òganizasyon yo.

Kominote yo reponn fas a yon kriz nan divès fason. Yon moun ta gen dwa di konsa ke eskandal politik ki eklate an 1990 yo souke fondasyon kominote nou an menm jan ak zak natirèl yo tankou siklòn yo ki konn demonte Konte Miami-Dade. Nan sèten kwen nan konte an, òganizasyon ki déjà anplas yo redirige priyorite yo epi remonte efò yo pou yo jwenn lajan diplis ki konsakre sou travay nan dosye koze an ak lòt zak malonèt nan Miami-Dade. Yon lòt devlopman enpòtan se te kreyasyon yon kantite byen detèmine de gwoup gouvènmantal al non gouvènmantal pou ranpli vid yo ak konplemanté travay

² Sondaj 2003 Hay Group la, pou mezire satisfaksyon rezidan yo, 15,000 rezidan chwazi pa aza (mwatyé patou nan Konte a ak mwatyé nan UMSA) total repons 1,850; Sondaj 2001 patwone pa Manadjè Konte a ki mande kominote ak anplwaye Konte yo idantifye kontestasyon yo ak prensip pou gide Konte Miami-Dade pou pwochen senkan yo.

ke lòt òganizasyon yo ap fè nan domèn sa a. Li enpòtan pou nou note ke yon gwo kou kont vini de sektè biznis nou yo, gouvènman lokal nou yo, enstitisyon akademik yo ak sektè pa pou pwofit an. Yon medya byen agresiv te jwe yon wòl trè enpòtan tou nan ekspoze anpil nan kondwit kriminèl ak fòse anpil lidè nan kominate an ala defansiv. Li pa ta petèt posib pou dispozisyon ta pran osi drastikman pou elimine san patisipasyon medya a nan pibliye tout vye zak sa yo ke anplwaye sèvis publik ak kontraktè gouvènman yo te poze yo, li pa ta petèt posib pou dispozisyon te pran osi drastikman pou elimine . Finalman, votè yo tou, fatige ak , gaspiyaj ak fwòd, te vini bay sipò pa yo a tout refòm ki pou te fè nou jwenn objektiv nou pou chanjman sa yo.

Rapò sa a gen pou li sèvi pou plizyè rezon. Premyèman, rapò an pral revize lwa anti ak sèten sou etik epi chanjman nan règleman yo ki te adopte pa Konte Miami-Dade apre 1995. Dezyèmman, rapò pa yon rezime repons prepare pa otorite de dwa yo de 1996 jiska jounen jodiya. Twazyèmman, rapò a byen detaye pwogramasyon edikasyonèl, fòmasyon ak lòt inisyativ de baz yo ki efektiv depi dèye dizan yo ki adrese koze etik yo, valè moral ak entegrite. Kidiplis, rapò a analize travay sektè prive an mete sou pye pou kenbe yon anviwonnan travay ki sipòt etik. Dènyèman, rapò an ofri yon seri de rekòmandasyon, pou yon ti tan ak alontèm, pou nou byen konprann ke pa gen “kole pyese” paske kominate pral genyen pou li fè fas a defi sa yo pou yon bon tan ankò.

TRAVAY LEJISLATIV

Kòd lejislativ etik yo pa yon novo fenomèn nan Konte Miami-Dade. Ofisyèl lokal yo ak anplwaye yo nan Miami-Dade abitye ak lwa sou koze sa yo depi plizyè deseni. De tout fason, ane 1990 yo jenere plizyè refòm lesjilativ enpòtan; anpil ladan yo te adopte apre ke te genyen anpil tèt chaje poutèt eskandal yo ak ki te kouvri mòso nan sektè Konte an. Youn nan chanjman pli enpòtan ki fèt yo se te yon amannman apwouve pa votè nan Konstitisyon Otonòm Konte Miami-Dade an 1996, pou etabli yon Komisyón Etik ak Konfyans Piblik Endepandan pou Konte Miami-Dade kòm yon otorite endepandan ak pouvwa kazi jidisyè epi pouvwa pou bay konsèy.³ Komisyón sou Etik toupatou pou konte se premye komisyón etik lokal endepandan nan Florid epi pouvwa li kouvri ofisyèl

³ Tcheke Kòd Konte an 2-1074, lejislasyon Komisyón Etik etabli, adopte pa Asanble Komisyònè Konte yo nan Ete 1997.

yo ak anplwaye yo nan tout Konte an ak minisipalite yo nan Konte Miami-Dade.

Kidiplis, Komisyon etik la genyen jiridiksyon sou divès bon lwa gouvènman ak etik, ki enkli Òdonans Kòd Etik ak Konfli Enterè, ki de baz te adopte an 1950 ki mete sou pye yon minimòm estanda etik pou pèsonèl/anplwaye gouvènman lokal. Nan dènye sizan ki sòt pase yo, depi kreyasyon Komisyon Etik la, Òdonans Kòd Etik ki dekri pi wo la a jwenn ke yo fè chanjman ladan li pa amannman nan plizyè okazyon pou ranfòse efè regilatwa liyan ak bay Kòd la plis pouvwa sou plis seksyon.⁴

Kidiplis, 1997 se te ane kote gouvènman Konte an, pa dekrè te kreye Biwo Enspektè Jeneral la.⁵ Biwo Enspektè Jeneral la gen pouvwa pou li voye manda damne ak lòt pouvwa enpòtan ki ede li se youn nan Biwo Enspektè Jeneral Lokal ki pi efektiv nan peyi a. Biwo an gen pouvwa pou li envestige tout ofisyèl Konte an, anplwaye yo ak kontraktè yo tou. Epitou nan nenpòt moman li gen dwa fè odit laplipa kontra Konte an, pwogram Konte an ak nenpòt tranzaksyon Konte an. Kounyeya, jiridiksyon Enspektè Jeneral la kouvri tout pwogram Konte an ak tout kontra Konte an.

Tandiske jiridiksyon Komisyon Etik la ak Òdonans Kòd Etik Konte an li menm kouvri trannde minisipalite Konte an. Plizyè vil adopte de règleman etik ak de estanda kondwit siplemantè, ki mete sou pye de estanda ki pi sevè. Pa egzanp, vil South Miami ak Coral Gables mete sou pye de kòd etik pou minisipalite yo epi vil “City of North Miami Beach” pase yon règleman “pa asepte kado”.⁶ Miami Beach ak Sunny Isles Beach genyen demann obligatwa sou abstinans ak obligasyon pibliye enfòmasyon yo, lwa sa yo te adopte nan ane sila yo.⁷ Esepte si genyen de ekzansyon ki byen espesifik etabli pou minisipalite yo, tout ofisyèl ak anplwaye oblige, dapre lalwa, swiv tout òdonans ak règleman Eta a sou etik ak bon gouvènman nan zòn lan. Dapre lalwa minisipalite yo gen dwa andose de estanda ki pi rèd pase sa ke gouvènman Eta a ak Konte an etabli yo, men li pa gen dwa kreye lòt lwa ki pi fèb. Kidiplis, gouvènman minisipalite yo gen dwa regularize kondwit nan yon koze ki pa kontwole pa lòt nivo gouvènman an. Pa egzanp,

⁴ Tcheke Òdonans No. 98-73, 76, 94, 106, 125, 99-149, 150, 00-46, 01-199, 03-107.

⁵ Tcheke Kòd Konte 2-1076; Òdonans No. 97-215.

⁶ Pou kèk egzanp, tcheke “City of Aventura Ordinance No. 2001-10; City of Coral Gables 2003-5; City of Hialeah Chapter 99-27; North Bay Village, Chapter 38 Code of Ordinances (2002); City of North Miami Beach Res. No. 2001-34; City of South Miami Chapter 8A (2000); City of Sunny Isles Beach Ord. No. 99-82.”

⁷ City of Miami Beach Ord. No. 2000-3272; City of Sunny Isles Beach Ord. No. 2001-149.

South Miami ak Miami Beach gen de lwa nan liv lwa yo ki entèdi komèsan kotize lajan nan kanpay elektoral kandida yo ki pou pòs nan minisipalite sa yo.

Refòm Finans nan Kanpay ak Eleksyon yo

Anplis de refòm estriktirèl ki rive etabli de aksyon lejislativ jan nou diskite pi wo la a, genyen yon sispisyon kap grandi nan tèt moun ke gen manman lajan kap kowonp pwosesis politik lokal yo. Frè depans pou yon kanpay pou pòs lokal yo enòm. Yon kandidati pou pòs asanble Edikasyon an oswa Asanble Komisyon Konte an mande pou yon kandida ranmase epi depanse pliske yon ka milyon dola anvan ke yo asepte li kòm yon kandida kredib. Nan yon konkou pou pòs Majistra Miami Beach an 2001, twa kandida serye yo te ranmase ak depanse yon eksè de plis ke yon milyon dola pou yon pòs dezan pou gouvène yon vil ak yon popilasyon de mwens ke 90,000 rezidan.⁸ Dabitid, frè depans kanpay antotal pou kandida ki nan konkou pou pòs majistra konte oswa majistra vil Miami (Pi gwo vil Konte an) depase plizyè milyon dola.

Fè konparezon ak gwo depans ki fèt nan kanpay yo ak salè ke kandida sa yo pral touche nan pòs sa yo, deja la san kase tèt, gen kesyon sou konfli enterè kap soulve kanmèm. Pòs ki pi parèt yo, sa ki genyen responsabilite pou tout konte an, se pòs komisyonè konte yo ak manm asanble edikasyon yo. Ofisyèl sa yo touche chak ant \$6,000 ak \$32,000 dola lan pou travay a plen tan.⁹ Eksepte pou sa ki deja byen chita ki genyen lajan pa yo oswa ki genyen yon lòt revni de yon lòt sous, yon lòt travay nesesè pou yo kenbe.

Gen potansyèl pou gen konfli enterè lè obligasyon travay yo rantre an kesyon ak enterè prive yo nan fonksyon yo nan devwa yo kòm anplwaye sèvis piblik. Yon moun jis gade ofisyèl eli ki se yon avoka epi kabinè avoka liyan an pran yon pozisyon ki gen dwa opoze a pa gouvènman yap sèvi an; ofisyèl yo ki se achitèk, enjenyè, kontraktè epi konpayi yo an ap chèche fè biznis ak gouvènman yap sèvi ladan liyan epi lòt ofisyèl eli ki se administratè òganizasyon ki pa pou pwofi yo kote menm ajans sa yo ap eseye jwenn

⁸ Tcheke dènye “Final Campaign Reports” prepare an 2002; Kandida Elaine Bloom depanse pliske \$700,000 nan konkou elektoral la; poutan li pa pase.

⁹ Konstitisyon Otonòm Miami-Dade la adopte an 1957 etabli salè pou Komisyonè Konte yo a \$6,000; votè yo an divès fwa rejete tout esè pou amande Konstitisyon an pou monte salè yo (resaman se te 2001).

Manm Asanble Edikasyon yo touche dapre yon fòmil san regadans sou kantite lè ke chak manm sa yo travay. (Tcheke Lwa Florid, Chapit 145 ak 230)

lajan finansman nan men gouvènman an. Plizyè fwa, votè yo te jwenn chans pou yo te peye ofisyèl lokal eli yo yon salè pasab epi, sèl eksepsyón ki fèt la se pou vil Miami, se menm votè sa yo ki toujou rejete ogmantasyon sa yo. Bon yon moun gen dwa vinn gen pèsepsyón ke gen kèk benefis finansye ki pa finn klè nan sèvis piblik la ki pou pouse de moun osi rasyonèl asepte yon pozisyon ki pa menm peye salè minimòm.

An 1998, gouvènman lokal yo kòmanse travay asidi sou refòm eleksyon yo epi gouvènman Konte an te ratifye yon òdonans etik nan pratik kanpay yo pou kontwole kondwit moun kap patisipe nan konkou pou pòs lokal. Menm jan an tou, an 1999, mouvman refòm finans kanpay la, ki te genyen nan tè li gwoup sivik lokal yo, te reyalize ak siksè reprezantasyon li te mete devan votè yo kote yon kandida ki tap patisipe nan konkou pou yon pòs toupatou nan konte an te kapab jwenn yon opsyon finansman piblik pasyèl, ki evantyèlman te resevwa apwobasyon votè yo an 2000.¹⁰ Règleman refòm finans kanpay yo te adopte pa Konte an ak minisipalite yo nan kòmansman 2000 la epi yo enkli:

- Mete limit sou kantite dola ki bay nan kontribisyón kanpay yo
- Enkourage piblikasyon enfòmasyon sou kontribisyón kanpay yo
- Etabli yon fon lajan pou kanpay eleksyon pou administre finansman piblik
- Bay Komisyón Etik lan dwa ak otorite pou odit ak ranfòse lwa sou fon lajan kanpay yo
- Entèdi komèsan bay kontribisyón
- Entèdi Kòporasyon bay kontribisyón
- Entèdi kontribisyón de konpayi konstriksyon imobilye ak lòbiyis pou koze imobilye ak pou kontra dacha yo.

¹⁰ 7 Novanm 2000kesyon sou bilten vòt ke votè yo te apwouve se te limit sou finansman piblik pou kanpay eleksyon Majistra Konte ak Manm Komisyón Konte.

Refòm sou Akizisyon ak Kontra yo

Pandan ke lwa sou konfli enterè ak kòd sou etik yo rekoni kòm pati esansyèl nan pwomosyon entegrite ak transparans, plis lwa te pase ant 1998 ak 2003 nan pwosedi acha ak siyen kontra gouvènman an epi lobiying pou konbat relasyon boulvèse ki gen dwa genyen ant gouvènman lokal la ak sektè prive an.¹¹

Jan nou wè gwosè aktivite ke yo atann ke gouvènman lokal yo reyalize nan Miami-Dade, kontra ak acha se youn nan pwen trè enpòtan ki reprezante kontra pou pliske plizyè milya dola ki bay chak ane – sa ki pi chè yo epi pi konplike yo se kontra gwo pwojè konstriksyon yo. Entansyon lejislativ la byen klè – se pou asire jistis ak transparans epi pou retire politik la nan desizyon akizisyon yo.

Pandan menm tan sa a Konte an ak divès minisipalite adopte divès òdonans epi ajoute sou lwa ki te deja la yo pou travay la fèt nan klè epi asire yon pi gwo transparans. Sa ki swiv la se yon rezime de lejislasyon Konte an ak minisipalite yo:

- Agrandi kouvèti Òdonans Entèdiksyon an, pou li enkli non sèlman kontra konstriksyon yo men tou tout kontra pou akizisyon ak pou sèvis yo. Epitou li bay Enspektè jeneral la otorite pou li envestige ak mande entèdiksyon.
- Li enpòtan tou, nan dènye lejislasyon yo, Yo bay Enspektè Jeneral Konte an jiridiksyon pou li envestige vyolasyon yo, ekzije ke kontraktè yo adopte kòd etik biznis anvan yo kapab fè ankenn biznis ak Konte a. Plizyè vil mete sou plas menm ekzijans sa yo tou. Yon konpayi ki pa swiv lwa sa yo gen dwa fè yo anile kontra a.
- Kidiplis, Konte an adopte de lejislasyon ki entèdi moun oswa konpayi ki dwe aryere fè kontra ak Konte a.
- Òdonans Fo Reklamasyon Konte an pase an 1999 te etabli pou pwomouuvwa laverite ak onètete nan gouvènman nan mete anplas penalite kont moun ki soumèt fò oswa bay manti nan reklamasyon yo. Piblik la gen dwa depoze yon plent nan tribinal awondisman an si yo santi ke gen fwòd ki fèt nan Konte an.

¹¹ Egzanp yo enkli Kòd Pwosedi yo ak Pwosedi adopte pa Vil Coral Gables (2003), North Bay Village (2003), the Village of Palmetto Bay (2003) ak Vil Sunny Isles Beach (2000). Konte Miami-Dade pase lejislasyon sou Entèdiksyon Piblisite (Cone of Silence) an 1998, ke yo deja amande nan divès okazyon; yon kantite minisipalite enkli Coral Gables, Hialeah, Miami ak Miami Beach ekri pwòp Entèdiksyon Piblisite pa yo oswa chwazi pa asepte Entèdiksyon Piblisite(Cone of Silence) pa Konte a. Distri Eskolè an adopte yon “Cone of Silence” an 2003 (tcheke Lwa Asanble 8C-1.212)

- Lejislasyon Entèdiksyon Piblisite “Cone of Silence” Konte ki entèdi sèten komunikasyon ant moun kap fè bid yo ak anplwaye gouvènman an pandan yo avize sou bid yo; divès vil chwazi pa asepte vèsyon konte a men yo ekri pa yo. Yo adopte “Cone of Silence” pou minimize ankenn aparans kondwit ki pa sa oswa ki pa swiv etik yo pandan demann ak revizyon yo epi redwi enfliyans ki ta gen dwa fè pandan negosiyasyon kontra a.

Finalman, yon gouvènman ki gen moralite ki gen etik, se yon gouvènman ki anmenm tan ankouraje sitwayen liyo patisipe, jwenn aksè ak transparans nan gwooup ki pran desizyon yo. Li kreye yon revni antout sekirite pou endividé yo kapab idantifye ak denonse kondwit ki pa gen moralite nan gouvènman an. Nan espri sa a, Komisyón Konte an pase yon òdonans ki ofri pwoteksyon a anplwaye yo ki bay enfòmasyon pou ekspoze depatman nan konte an. Kidiplis, Konte an ak sèten minisipalite mete anplas de lwa sou divilgasyon ki fè li nesesè pou moun kap soumèt bid yo oswa kap patisipe nan komite revizyon seleksyon yo pou yo revele tout enterè yo okonplè epi piblikman diferan de pwoteksyon sa yo kounyeya li disponib a tout anplwaye yo ak lòt moun ki ta vle divilgrese pat ak lòt movèz kondwit, gouvènman lokal yo ap revele plis enfòmasyon bay piblik la an jeneral atravè entènèt la. Rapò kanpay yo ak rejis yo epi lòt dokiman enpòtan gouvènman an disponib kounyeya sou plizyè sit gouvènman lokal yo.

Règleman Lobiyis ak Kouman yo fè Lòbi yo

An 1999, Konte a inisyé efò nan refòm nan kouman pou fè lòbit. Premyèman, gen kestyon ki soulve sou wòl lobiyis yo jwe nan enfliyanse zak ofisyèl gouvènman lokal yo. Genyen prèv ki pou sipòte pwopozisyon ke lobiyis yo resevwa gwo manman lajan sou fòm lajan anplwa oswa dapre rezulta siksè yo, ki fè pri kontra yo debòde ki travay nan dezavantaj moun ki peye taks yo. Dezyèman, kèk lobiyis patisipe aktivman nan pwosesis politik lokal la nan chèche kontribye ak fè leve fon pou kandida kap kouri pou pòs lokal yo. Plizyè menm lobiyis sa yo reprezante konpayi kap chèche kontra nan men gouvènman an. Poutèt enpòtans leve fon pandan kanpay yo tèlman kritik nan tout eleksyon epi lajan ki kontribye yo limite a \$250 pou chak pòs konte an epi \$500 pou Asanble Eskolè an epi biwo minisipal yo, lamajorite moun kap fè leve fon yo atire anpil donè sa ki trè atiran a politisyen lokal yo. Kidonk, lobiyis ki kapab esponnsè youn ou plis

evennman leve fon ak siksè pou yon kandida pandan sezon kanpay la gen dwa jwenn avantaj si kandida sa a eli. Ki vle di, yon pèsepsyon kreye nan lespri moun ke lòbiyis sa yo gen dwa jwenn ti avantaj diplis sou tèt zòt ki pat patisipe nan kanpay kandida sa a ak leve fon liyan.

Vil Miami Beach te fè yon gwo deklarasyon liè li pase dènye lejislasyon ki entèdi lobiyis ki aktivman lòbi nan vil la fè leve fon tou.¹² Rasyonèl dèyè lwa sa a se pou retire vye pèsepsyon benefis mityèl ki gen dwa genyen ant yon lobiyis ak yon ofisyèl eli. Si yon lobiyis leve yon bon kantite fon epi kandida sa a vin rive eli nan pòs la, ofisyèl eli sa a gen dwa rekonpanse lobiyis sa a pa yon vòt favorab sou pwojè kliyan lobiyis la prezante devan asanble responsab desizyon yo.

Pandan ke li te enpòtan pou mo lobiyis la te byen defini epi demann pou rapò pi detaye sou frè yo prezante, espesifikman, ajanda refòm la te plis konsantre sou divilgasyon lobiyis la fè sou lajan lap touche yo epi mete yon entèdiksyon sou pouvantaj lajan ke yo gen dwa touche dapre montan kontra yo oswa pwojè yo ke yo reprezaqnte an. Menmsi Konte an entèdi pouvantaj lajan sa yo an 2003, lwa sou divilgasyon yo pat pase. Mèzalò, vil yo, Miami Beach, Sunny Isles Beach (nan pwosesis revize konstitisyon an), Palmetto Bay ak Distrik Eskolè an pase de lwa/règleman ki mande pou lobiyis yo divilge sa yo touche. Yo rejwenn 20 lòt vil ki pran inisiativ pase menm lwa sa a.¹³

¹² Vil Miami Beach pase restriksyon sa yo an 2003. Tcheke Ord. No. 2003-3393 (akizisyon) epi 2003-3395 (developè imobilye).

¹³ Kèk egzanp enkli vil yo Austin, Baltimore, Chicago, Houston, Los Angeles, New York ak San Francisco.

AKTIVITE RANFÒSMAN YO (FEDERAL, ETA ak LOKAL)

Anvan 1998, gouvènman Federal la bay twaka resous nesesè pou konbat andedan Konte Miami-Dade. Yo estime ke sèl vennsenk ofisyè ranfòsman lalwa ak pwosekité kap vize nan Konte an. Ak tout ke enfòmasyon an pa fèt an detay sou yon baz anyèl, Biwo Avoka Etazini nan Miami-Dade depoze trannwa (33) ka nan sèvis piblik de 1996-2001. Nan trannwa ka sa yo ki te genyen trannsis akize ladan yo, apeprè senkant pousan (17 de 36) te jwenn desizyon jiridik ke yo koupab epi yon lòt vennde pousan (8 of 36) pran responsabilite pou yo deklare tèt yo koupab. Sèz nan trannwa ka sa yo te jwenn santans pou ale nan prizon..¹⁴

Estatistik sa yo demontre yon efò konsène de fòsdelòd yo pou pran aksyon nesesè kont anplwaye ak ofisyèl nan pòs piblik yo ki kowonpi yo. Mèzalò, done yo gen dwa menm jan an fè nou mal panes paske chif sa yo pa oblige reprezante ofisyèl oswa anplwaye gouvènman ki komèt zak kriminèl sa yo ki vreman se abi konfyans piblik. Aparaman, Biwo Avoka Etazini an klasifye zak ka sa yo sou non kowipsyon nan sèvis piblik depi akize yo se ofisyèl gouvènman oswa anplwaye gouvènman. Yon dezyèm sous done sipòte non yo bay kategori zak kriminèl sa yo. Prèske karant pousan de tout ofisyèl ke yo arete yo te akize de blanchisman lajan ak kowipsyon, men yon bon kantite te akize de krim koze dwòg tou, bagay ki pa gen anyen pou wè ak responsabilite yon an wòl ofisyèl gouvènman an. Li difisil pou nou detèmine ki ka ki gen rapò ak movèz kondwit nan pòs ke nou ta kapab di se deli kowipsyon nan sèvis piblik san ke nou pa genyen aksè a dosye yo.

Biwo Avoka Etazini an te ranmase menm done sa yo menm konklizyon an aplikab la a tou. Li sanble ke kèk nan zak kriminèl yo te akize moun sa yo te fè pa te genyen anyen pou wè ak pòs yo nan gouvènman an. Men chif yo demontre, kanmèm, ke Inite Espesyalize Anti Kowipsyon Nan Sèvis Piblik la ki chita nan Biwo Avoka Etazini an travay asidi. De 1996 jiska 2002, te genyen 287 ka kowipsyon piblik depose kont ofisyèl ak anplwaye sèvis piblik, kit e ba nou yon total de 377 akize ki jwenn arrestasyon yo. Se sèlman 38 sou 377 endividé sa yo ki jwenn santans prizon nan system koreksyonèl Eta a, ak tout ke prèske dis pousan de tout ka yo (32/377) toujou an atant. Lage sou

¹⁴ Chema yo te prepare de done ki te ranmase pa anpwaye chanm komès “ Greater Miami Chamber of Commerce” de Biwo Avoka Etazini pou Distrik Sid Florid la.

kosyon se pinisyon abityèl la; ak pliske la mwatye nan akize sa yo (195 de 377) lage sou kosyon.

Gwo detounman fon ak movèz kondwit ofisyèl se akizasyon ki te plis fèt yo – 63 fwa epi 61 fwa, men gen yon lòt trant akizasyon ki fèt pou krim koze dwòg ak krim sou koze seksyèl.¹⁵ Li posibke ka sa yo pase nan done estatistik kowipsyon nan sèvis publik poutèt pozisyon akize say o, tankou ofisyè lapolis ki sèvi ak pozisyon yon nan polis la pou yo vann dwòg oswa jwenn avantaj seksyèl.

Pandan sesyon Lejislati Florid la an 2003, Lejislatè yo pase yon dekrè lwa ke Gouvènè an siyen ki rele “Paul Mendelson Citizen’s Right to Honest Government Act.”¹⁶ Lwa sa a se rezulta efò ki fèt pandan plizyè ane pou mete anplas de pinisyon serye pou krim kowipsyon nan sèvis publik ke Avoka Eta Miami-Dade la te kòmanse mete sou plas tankou sa yo te pwopoze a sesyon Lejislativ 2000 la ki te rele “8 Point Plan”lan. Dènye vèsyon lwa a te jwenn non Paul Mendelson, ansyen chef seksyon legal la “Chief of the Legal Division of the Miami-Dade State Attorney’s Office” poutèt tout gwo efò biwo liyan te fè sou ekri, lòbi pou lejislati sa a. Lwa a mete anplas pou yo mete plispinisyon sou koze Grese Pat, Detounman Fon ak Movèz Kondwit Ofisyèl epi etabli nouvo entèdiksyon nan sèten koze tankou patisipe nan magouy nan apèl dòf yo. Li la pou li kapab ranfòse asenal lalwa avoka Eta yo kap batay kont kowipsyon.

Pèsonèl

Moun pa bezwen kestyone konviksyon gouvènman lokal yo pou yo konbat kowipsyon depi nan ane 1990 yo. Men depi 1998, kantite anplwaye a tan plen kap konsantre sou kowipsyon monte a 500 pouzan. Sous enfòmasyon kie nou kapab bay plis kredi an demontre pliske 150 pèsonèl konakre tèt yo a fè de operasyon anti kowipsyon nan kominate an. Pa egzanp, Depatman Administrasyon ak Odit konte an, youn nan zam kritik konte an nan ekspoze kowipsyon, genyen kounyeya senkantnèf (59) anplwaye.¹⁷ An 1999, te genyen vennwit anplwaye ki te afekte a seksyon odit la. Ogmantasyon sa yo

¹⁵Chema yo te prepare de done ki te ranmase pa anpwaye chann komès “ Greater Miami Chamber of Commerce” de Biwo Avoka Etazini pou Tribunal Onzyèm Awondisman Florid la.

¹⁶Tcheke Lwa Florid yo, Chapit 838 Grese Pat, Movèz Kondwit nan Biwo Publik (2003)

¹⁷ 2003-04 Rezime Bidjè Pwopoze Pou Konte Miami-Dade, paj 265 ak enfòmasyon ki sòti de Cathy Jackson, Direktè , Depatman Odit Konte an.

vreman remakab. Lòt egzant se Biwo nou mansyone pi wo la a ak Enspektè Jeneral la ak Komite Etik ak Konfyans Piblik Miami-Dade la. Enspektè Jeneral la genyen kounyeya vennsis anplwaye ak otorite nan yon nivo de trannde epi Komite Etik la genyen douz anplwaye ak otorite nan yon nivo kenz.¹⁸

Biwo Avoka Eta Miami-Dade la kreye yon Inite Espesyalize Anti Kowipsyon Piblik an 1995 konsakre sèlman a envestigasyon epi pwosekisyon kowipsyon piblik. Anvan 1995, te genyen wit avoka ki te responsab seksyon anti kowipsyon piblik ak krim òganize te tout chita nan yon sèl seksyon. Inite Anti Kowipsyon an kounyeya genyen douz avoka ki ekspè nan pwosekisyon ofisyèl sèvis piblik ki abize otorite legal yo.¹⁹ Inite an travay an kowoperasyon ak lòt otorite fòsdelòd lokal, Eta ak Federal yo, an menm tan tou ak Biwo Enspektè Jeneral la ak Komite Etika ak Konfyans Piblik. Kidiplis, Avoka Eta a batay seryezman pou lejislasyon eta a mande fòmasyon sou Etik pou tout ofisyèl eli yo ak tou pou lejislasyon an ranfòse lwa sou zak kowipsyon nan sèvis piblik yo.

Depatman Polis Miami-Dade aktivman ap pouswiv ka kowipsyon nan sèvis piblik yo, espesifikman envestigasyon nan sipozman plent sou kondwit kriminèl. An 2002, yo kreye nouvo Biwo Envestigasyon Kowipsyon Nan Sèvis Piblik la, li vin pran plas yon inite ki te pi piti. Pou 1998-1999, seksyon inite sa a te genyen yon pèsonèl de vennsenk moun, ak yon bidjè de apeprè \$1.7 milyon. Vè 2002-03, bidjè an prèske triple a pliske \$4.5 milyon epi pèsonèl la monte a karanntwa pòs.²⁰

An rezime, nan sèlman yon peryòd de senkan, konte an fè alokasyon de prèske \$50 milyon pou rache manyòk kowipsyon ak movèz kondwit san etik (moralite) nan gouvènman konte an. Byen espesifikman, responsabilite ke yo bay Biwo Enspektè Jeneral la, Komite Etik la, Biwo Anti Kowipsyon Nan Sèvis Piblik ki nan MDPD ak Depatman Administrasyon ak Odit la restorasyon konfyans piblik lan nan gouvènman konte an pap kapab reyalize san sipò lòt depatman yo. Lòt moun yo ki andedan sistèm konte an endirèkteman responsab nan ede depatman yo ki mansyone pi wo la a ak

¹⁸ Rezime ak Pwopozisyon 2003-04, paj 309, Bidjè Komite Etik ak Konfyans Piblik Konte Miami-Dade ak Enspektè Jeneral la.

¹⁹ Chif sa yo sòti nan men Joe Centorino, “Chief of the Public Corruption Unit, Office of the Miami-Dade State Attorney”.

²⁰ Rezime sa a se biwo “Public Corruption Investigations Bureau of the Miami-Dade Police Department”.

misyon sa a epi frè sa yo pa rantre nan chif \$50 milyon ki te kalkile a. Yon bon egzanz koze sa a se Depatman Akizisyon Konte an, yon depatman ki endepandan kreye an 1998 pou ankouraje egzèsis akizisyon ki fèt ak efikasite, transparans, konpetitiv epi menm jan pou tout andedan Konte an. Nan fen 2002, pèsonèl la te kanpe a katrevènkenz moun nan depatman sa a.²¹

Malerezman, lapèrèz fwòd, gaspiyaj ak konfli enterè ap ronje sistèm Lekòl Piblik Miami-Dade lan tou. San ankenn dout, novo Direktè an nonmen nan pòs la pou li redirije sèten pwosesis biwokrat epi kondwi Distrik la nan yon chimen ranpli ak moralite. Kidiplis, pou yon refòm total estrikti administrativ la, Distrik la fèk nonmen yon Enspektè Jeneral ak yon premye bidjè de \$250,000 epi kreye yon Komite Konseye Etik, sèl sistèm edikasyon nan Florid ki janm mete sou pye de pwojè konsa.²² Enspektè Jeneral Asqanble Edikasyon an pral genyen trant envestigatè kap disponib pou travay nan efò li pou sipòte mouvman anti kowipsyon an epitou li nan posibilité pou yo resevwa fon lajan diplis pou li kapab akonpli fonksyon li byen. Sa fè plizyè ane , Distrik Eskolè an genyen yon Depatman Odit, ki rapòte bay yon Komite Odit endepandan ki kapab refere ka yo pou pwosekisyon kriminèl, depi yo bay Asanble Edikasyon oswa Biwo Direktè an tout pwèv yo ak rekòmandasyon pou chanjman nan pwosesis ak pratik administrativ yo.

INISYATIV PIBLIK AK PRIVE YO

Aksyon ranfòsman agresiv yo epi “bon lwa gouvènman” se siyal ke lejislatè yo ak otorite fòsdelòd yo vize frape kowipsyon ak tout kouraj yo. Mèzalò, lòt enterese nan kominote an fèt pou pran devan epi pran lidèship mouvman an pou mennen li nan bon chimen. Ak tout ke aktivite nan koze etik ak konfyans piblik la te vreman limite anvan ane 1996, pi gwo mouvman pou mete efò deyò pou chanjman fèt pa administratè piblik yo, gwoup konsètasyon sitwayen yo ak sektè prive vreman derape mouvman sa a nan mitan ane 1990 yo. Lig Vil Konte Miami-Dade yo, yon òganizasyon fòme an 1953 plase ranfòsman sou koze etik ak bon pratik gouvènman nan dènye ane ki sòt pase yo.

²¹ See Miami-Dade County Budget Summary (2003-04), Department of Procurement Management, page 285.

²² The District’s Ethics Advisory Committee was formed in 2002 and Florida’s Department of Education established an Office of Inspector General within the Miami-Dade Public Schools in October 2002 to be funded by the School District.

Gwoup travay yo sou koze etik (moralite) fèt regilyèman pou nouveau ofisyèl eli yo, kandida yo pou pòs lokal yo, avoka pou gouvènman lokal yo, administratè vil yo ak grefye vil yo.

Pou asire konsètasyon popilasyon sivil la sou aktivite fòsdelòd yo nan Konte Miami-Dade, Komite Endepandan Revizyon Konte Miami-dade la te kreye an 1980 pou adrese doleyans serye sitwayen yo anjeneral genyen kont ofisyè polis Miami-dade yo ak lòt anplwaye nan Konte an. Li fè yon òdonans ki pèmèt gouvènman minisipalite yo itilize pwosesis Komite Endepandan Revizyon yo. An 2001, votè yo nan Vil Miami te apwouve nan yon gran majorite yon Komite Sivil Envestigasyon pou envestige doleyans ki fèt sou sipoze movè kondwit polis yo, yon ajans endependan, ak jiridiksyon limite a Vil Miami a sèlman. Asanble relasyon Kominotè Miami-Dade la dènyèman kreye yon Gwoup de Travay Relasyon Polis ak Kominote, ki genyen ofisyè fòsdelòd yo ladan li ak reprezantan gwoup kominotè yo. Ajans sa yo vreman fè de gwo enpak nan facilite kowoperasyon ak dyalog konstriktiv, ki bay kòm rezulta nan plis konfyans, ak plizyè chanjman nan pratik ak pwosesis ajans polis yo ak Biwo Avoka Eta a.

Pwogram Etik Inivèsite Miami an te etabli an 1992 epi li konsakre a edikasyon, rechèch ak sèvis kominote nan koze etik pou ni milye pwofesyonèl la ak ni milye afè piblik yo. Pwogram la konsiste de de souseksyon enpòtan, pwogram “Bioethics Program” ak Pwogram Biznis, Gouvènman an ak Etik Pwofesyonèl yo. Efò edikasyonèl sa yo enkli enstriksyon atravè kirikilòm, fòmasyon ak aktivite kominotè ak aktivite nan kontinyasyon edikasyon. Rechè yo konsantre sou koze enterè fakilte epi sèvis kominote an enkli travay ak ajans gouvènmantal yo, asosiyasyon pwofesyonèl yo, gwoup kominotè yo ak enstitisyon relije yo. Fonde an 1996, Sant pou Etik yo ak Sèvis Biblik nan Fakilte Dwa Inivèsite Miami an se yon pwojè entè disiplinè ki konsakre a aprann valè sou jijman etik (moralite), repsonsabilite pwofesyonèl ak sèvis piblik nan pratik la lwa.

An 1998, Alyans pou yon Gouvènman Etik, yon òganizasyon ki pa pou pwofi te etabli pou pwomouvw onètete, pratik jis ak etik gouvènman ak biznis yo. Alyans la an egzistans depi twazan epi se prive ki sibvansyone li, devlope yon gwoup de konsètasyon pou revize ak rekòmande chanjman nan dènye lwa yo ak règleman yo, epitou devlope de pwogram pou ouvè konsyansizasyon sou etik ak edikasyon sou tout koze ki konsène kominote an.

Chanm de Komès Miami an, ak apeprè 3,000 manm biznis lokal, etabli yon gwoup Etik nan Biznis an 1998, ki te kreye poutèt tout gwo envestigasyon sou moun ki renonmen nan kominote an epitou divès ka nan tribunal yo ki sou koze kwoipsyon nan sèvis publik. Gwoup sa a, ki rete trè aktiv, te fè yon Somè sou Etik, yon Sòmè Pou Lajenès, te kreye yon Modèl Kòd Etik Biznis yo epi etabli yon Sabat Etik an asosiyasyon ak kominote relijye yo.²³

Seksyon Lig Fanm Votè Miami-Dade yo kreye yon Komite Etik ak Transparans an 1999 pou travay ak gouvènman lokal pi aksesib epi ak plis transparans pou sitwayen nòmal yo nan sèvi ak Entènèt pou jwenn dokiman ki enpòtan a piblik la. Kidiplis, Komite an enstrimantal nan fè pase referandòm konte an pou limite finasman kanpay pou pòs Konte yo.

Gwoup Konferans Nasional pou Kominote ak Jistis (NCCJ) pou zòn Metwopolitèn Miami an te koumanse patispasyon nan mouvman etik yo nan ane 2000 la, lè Komite etik pou Chanm Komès Zòn Metwopolitèn Miami an te mande yo ede li pou eseye enfliyanse gwoup lidè ekimanik kominote yo adopte yon Wikenn Sabat Etik an lane 2000. Kidiplis, yon atik jounal te pibliye nan chak edisyon le Jedi nan Miami Herald la pa lidè relijye zòn yo, epi yon lòt atik regilyèman nan jounal la jiska evennman 11 Septanm yo epi lagè an Irak la. NCCJ leve posibilité pou yo ta rekòmanse ak atik sa a ankò.

Inivèsite St. Thomas an ouvè yon Sant Kontanporè Etik yo nan ane 2000 la pou pwomouvwa yon angajman pou mete konviksyon etik nan lakou inivèsite an epi an gwo nan kominote an pa mouvman de etabli de pwogram ak mete de resous sou plas ki pou adrese kestyon kle sou etik atravè de pwogram edikasyon sou etik yo.

“Transparency Miami”, yon branch lokal de “Transparency International”, te etabli ak òganize nan ane 2000 epi li enterese nan idantifye ak mete anplas estrateji efektiv pou asiste efò anti koripsyon minisipalite ak kominote yo ap fè. Gwoup lokal sa yo sèvi kòm youn nan pwen kontak pou tout echanj enfòmasyon ak efò anti koripsyon ki ap fèt nan vil yo ak toupatou nan rès nasyon an

²³ Chanm Komès Miami an adopte yon Modèl Etik Kòd Biznis pou ankouraje manm Chanm Komès yo ki fè echanj bisnis ak gouvènman an siyen afimasyon sa a. Kidiplis, Chanm la chèche apwobasyon gouvènman lokal la pou li bay kontra liyo sèlman a vandè ki dakò a prensip sa yo ki nan Modèl Kòd la oswa soumèt kòd kondwit etik entèn pa yo.

PWOGRAM EDIKASYON AK FÒMASYON YO

Genyen plizyè ak divès kolèj ak inivèsite enpòtan ki chita nan Konte Miami-Dade ak anpil ansyen elèv de menm lekòl sa yo ki abite nan zòn Florid di Sid la. Epitou, kòm elèv sa yo yon jou gen dwa vini lidè nan kominote nou an, li trè enpòtan pou nou rekonèt efò inivèsite sa yo ap fè pou prepare elèv sa yo nan karyè yo ak nan metye yo epi tou egzamine nivo enterè yo nan enstitisyon akademik yo genyen nan entegre etik ak valè moral yo nan nanan kirikilòm yo an. Nou te chèche reyakson ki te sòti nan menm enstitisyon lekòl edikasyon segondè sa yo pou detèmine si ou non te genyen yon ogmantasyon de konsantrasyon sou sijè sa yo poutèt tray ak pwoblèm ke kominote an te sibi.²⁴ Se pou nou byen konprann ke laplipa gwo inivèsite yo pa oblige reponn esklizivman nan evennman lokal yo, men pito genyen tandans pou yo reponn ak yon pèspektiv ki pito reyonal, nasyonal oswa entènasyonal, men pa gen pase sou sa ke verite an ke sèvis kominote lokal yo osi enpòtan pou inivèsite yo ak kolèj yo tou., an patikilye dapre sa ke nou konnen laplipa nan pi gwo pousantaj etidyan ki diplome yo kontinye rete nan Konte Miami-Dade pou kontinye nan metye ke yo te chwazi yo. Anjeneral, genyen yon gwo lyen ant nstitisyon akademik sa yo ak kominote an, sitou nan patisipasyon fakilte an nan pwojè rechèch yo ki enterese kominote an, nan chèche opòtinite jwenn fon ak don lajan pou pwojè ki pral devlope nan kominote an, epi pou yo sèvi nan asanble oswa konsèy kominotè yo nan non sèvisiblik. Kidiplis, inivèsite yo kapab demontre angajman yo nan yon sijè byen detèmine pa jis etabli fon lajan pou sant yo epi mete anplas enstitisyon ki pou adrese etik nan travay ak nan sosyete nou an.

Nan yon sondaj kolèj lokal yo ak inivèsite yo, te genyen apeprè 57 klas ke yo tap ofri sou sijè etik yo pandan kou pou klas nan ane 1998-1999. Pou ane 2002-2003 a menm, klas etik yo monte a 101 klas ki te ofri sou koze etik yo nan kolèj lokal nou yo ak inivèsite nou yo. Sa nou gen dwa di se en pe gras a ogmantasyon nan enskripsyon nan lekòl sa yo ak kreyasyon nouvo diplòm ke yo vin ofri yo nan nouvo pwogram yo. Mèzalò, pwofesyon yo mete plis konsantrasyon sou pwoblèm etik ak entegrite yo epitou ap eseye travay di pou mete valè moral sa yo ki konsistan ak manyè ak atitud pwofesyonèl yo dapre estanda.yo. Kòm nou wè gwo non ki eklate nan eskandal ki eklate nan ansyon

²⁴ Tout kolèj ak inivèsite lokal yo te konsilte sou Entènèt la, katalog kolèj yo, ak nan achiv yo. Kidiplis, Rektè yo ak Direktè yo pwogram yo ki genyen de klas etik ak fakilte espesyalis etik te kontakte pèsonèlman.

de tout gwo kòporasyon sa yo, li pa yon sipriz pou nou ke lekòl pwofesyonè biznis yo ap konsantre sou entegrite ak gouvènans kòporasyon yo an gwo pwofondè. Menm jan an tou, konfli enterè ki enfekte kèlke nan metye nou yo se sijè konvèsasyon nan lekòl pwofesyonèl yo ki toupatou nan peyi an. Ki fè ke, edikasyon segondè jwe yon pi gwo wòl nan ekspoze etidyan yo a moralite, filozofi ak etik yo. Sa ki pa byen defini pou nou, ki vle di, kouman diplòm nan sijè nouveau klas etik sa yo ki fèk etabli yo vini agrandi tèlman nan kominote lokal nou an poutèt wpoblèm ke nou dekri pi wo la a. San regadans sou rezon ki fè kirikilòm klas etik yo agrandi an, ekspoze etidyan yo ak fiti lidè kominote yo sou sijè sa yo ap ba nou chans jwenn benefis yo yon jou kanmèm.

Non sèlman travay kou klasik ke kolèj yo ak inivèsite yo ofri, edikasyon an pran lòt fòm tou. Pa egzanp, sèvis klas fòmasyon entèn ak fòmasyon pou ofisyèl leta yo demonstre devouman ak angajman pou etik ak entegrite reye nan milye travay yo. Genyen plizyè rezon pou wè enpòtans fòmasyon an. Nou prale nan manman baz la, klas fòmasyon sou etik ranfòse objektiv òganizasyon an pou li kreye epi kenbe anplas yon gwoup de travay ki fonksyone ak moralite/etik. Dezyèman, klas fòmasyon sou etik bay pèsonèl la yon pi bon ide de règleman ak règ de baz ki fèt pou kontwole fason daji yo nan milye travay la. Twazyèman, klas fòmasyon etik kapab sèvi kòm yon fason pou pwoteje yon konpayi jwenn ka asiyasyon paske li bay tout pèsonèl li fòmasyon ki egzijib yo. Finalman, epi posibilité ki pi enpòtan an, klas fòmasyon gen dwa se yon rezon majè ki ede pèsonèl la pa antrave tèt yo. Nan ka Konte Miami-Dade la, li difisil pou nou mezire avantaj klas fòmasyon sou etik yo an gran pati responsab poutèt tout vye evennman ki pase yo oswa pou valè etik yo menm.

Konte Miami-Dade mete sou plas klas fòmasyon egzijib sou etik pou tout ofisyèl eli yo ak anplwaye yo depi 1998, yon kokennchenn travay paske Konte poutèt li sèlman anplwaye apeprè 28,000. Genyen diskisyon sou ki vre kantite anplwaye ki patisipe nan pwogram klas fòmasyon an, men de tout fason, laplipa nan pèsonèl la resevwa fòmasyon an. An nou bay Konte a kredi, li pa te wè fòmasyon sa yo kòm yon ensidan izole, men li te wè li kòm yon kontinyasyon nan efò kap fèt yo. An 2002, yo te ofri klas fòmasyon sou etik yo kòm yon klas revizyon, yon klas ki pi kout pou mete anplwaye an ajou sou dènye developman ki fèt nan koze etik yo. Kidiplis, yo te rezève yon bon kantite tan pou chak

nouvo anplwaye jwenn tan pou klas fòmasyon sou etik. Omwens twazè tan klas fòmasyon etik pou chak nouveau anplwaye Konte an pandan peryòd oryantasyon yo an.

Lekòl Piblik Konte Miami-Dade apwouve yon Pwogram Devlopman Etik Pwofesyonèl pou bay tout anplwaye a tan plen liyo ak anplwaye a tan pasyèl liyo (apeprè 50,000) epi sapral fè nan pwochen senkan yo. Kidiplis, kòmanse pou ane eskolè 2004-2005 la, nouveau pwofesè yo pral resevwa fòmasyon sou etik pandan yap swiv oryantasyon kòm nouveau pwofesè “New Teacher Orientation”.

Fòmasyon sou etik fèt nan minisipalite Miami-Dade yo epi se pa petèt yon nouveau fenomèn men li sanble sa vinn byen popilè. Komisyon sou etik Miami-Dade la fè de sesyon de fòmasyon ak gwoup de travay pou pliske twaka nan gouvènman lokal yo ki chita nan Konte Miami-Dade nan dènye twazan ki sòt pase yo, laplipa fwa se ansanm ak gwoup Lig Vil Miami-Dade yo. Vil Miami an, pi gwo minisipalite ki chita nan Konte an te fè yon kontra ka inivèsite “Florida International University” an 1998 pou pandan dezan li bay tout travayè liyo, ofisyèl liyo ak anplwaye liyo fòmasyon. Yo te agrandi pwogram lan pou menm si premye kontra a fini pou li te vinn kouvri tout nouveau anplwaye ke vil la fèk anplwaye yo. Divès nan avoka nan reydon an prezante de gwoup de travay fòmèl ak de seminè, chak tanzantan, ki adrese sijè etik nan gouvènman ak lwa sou plibisite an, pou nouveau ofisyèl eli yo ak manm asanble yo. An final, kòm anpil nan zòn Konte an vle enkòpore pou tounen vil, opòtinite pou fòmasyon sou etik lan ogmante seryezman. An vi ke gouvènman fonksyone an transpar5ans epi lwa sou konfli enterè ki aplike a ofisyèl gouvènman lokal yo, li trè enpòtan pou lidè kominote yo, ki jwenn pòs piblik yo pou premye fwa, byen resevwa fòmasyon sou etik sa yo.

ETIK YO AK AJANS KI PA POU PWOFI YO

Rapò sa a jenere de bezwen kominote an ki konnen ke genyen yon kriz etik nan sen kominote an menm, ki mande pou tout sektè sosyete nan kominote an reyaji. Yo pa te bay anpil atansyon a òganizasyon de baz yo ak sa ki pa pou pwofi yo ki chita nan kominote an, ki reprezante yon gwo pouvantaj nan gwoup travayè nan Konte an, epitou ki resevwa de montan alokasyon ak lajan ase enpòtan nan menb gouvènman an. Ki vledi, se bon jan rezon pou òganizasyon ki pa pou pwofi kap mande epi resevwa lajan nan men gouvènman swiv egzijans pou transparans nan lajan sa yo tankou konpayi prive ki

resevwa kontra nan men gouvènman an. Gouvènman lokal yo fèt pou asire yo ke don ak prim sa yo pral sèvi kominate an epi ke lajan sa yo pa pral pase mal, depanse oswa detounen pa moun ki resevwa fon lajan sa yo.

Konsètasyon nan gouvènman prezante li nan diferan fason epi gouvènman an genyen responsabilite pou asire piblik la ke lajan ke yo bay an alokasyon yo depanse byen epi sèvis pou yo bay yo byen bay. Sa se vre ke gouvènman an bay kontra ki vo milti milyon dola yo oswa se ti mil dola lajan lap bay òganizasyon de baz yo nan kominate an. Menm si gouvènman adopte de mezi pou ekstèn pou veye lajan yo bay yo, moun kap resevwa lajan yo fèt pou aji an responsab ak tout moralite/etik. Ak sa nan lide nou, yon sondaj te fèt pou egzamine konsiderasyon sou etik yo ki chita andedan òganizasyon de baz sa yo ki pa pou pwofi yo nan Konte Miami-Dade ak sou ki konsantrasyon kalite òganizasyon sa yo mete sou konpòtman moral ak etik epi transparans.²⁵ Nan youn nan seksyon sondaj sa a te konsantre sou jwenn enfòmasyon sou abitid ak konpòtman andedan kominate ki pa pou pwofi yo sou koze ak kosèp gouvènans ak etik/moralite.

Rezulta sondaj la montre yon bezwen de konsistans nan enfòmasyon sou etik yo ki pou distribye lanmitan sektè ki pa pou pwofi sa a. Plis ke la mwatye nan moun ki reponn nou yo rapòte ke koze etik yo se yon sijè ki konsène la majorite nan gwoup de travay yo, seminè yo ak konferans yo. Kidiplis, ti gout plis pase yon tyè nan moun ki reponn nou yo endike ke òganizasyon yo an konsakre plis espas nan jounal yo pibliye yo pou adrese sijè etik/moralite sa yo.

Youn nan kat moun ki reponn nou yo rapòte ke òganizasyon yo an te afekte pa mank etik nan dènye senkan ki pase yo. Nan moun sa yo ki reponn yo, twa ka rapòte ke poutèt mank etik sa yo, yo deside mete anplas de “règleman sere sou transparans, divilgasyon ak estanda finansyèl”.

Twa sou kat afime ke òganizasyon yo an etabli de estanda etik ak ekri de kò lwa sou etik yo. Nèf sou dis nan moun ki reponn nou yo rapòte ke yo genyen yon kòd lwa sou etik depi pliske yon ane. Kidiplis, youn nan twa di konsa ke òganizasyon yo an ofri klas fòmasyon sou etik ak yon lis lòt kalite fòmasyon. Ak tout ke twa sou kat ki te reponn nou

²⁵ Yo te voye sondaj bay òganizasyon de baz kominate yo ak lòt ajans ki pa pou pwofi yo ki chita nan Konte Miami-Dade ki te sou lis kourye NSFRE epi tout lòt òganizasyon ki pa pou pwofi yo ki te mande epi jwenn lajan nan men Konte an pandan dènye sik bidjetè an. Swasant douz kestyonè te retounen vin jwenn nou.

yo afime nou ke yo genyen yon kò lwa sou etik, pliske la mwatye revele ke pa genyen ankenn mekanis enstitisyonèl anplas pou chèche konsèy sou koze sa yo; anyen pa anplas pou anplwaye yo swiv demann konsèy etik yo. Done yo devwale yon mesaj ki pa konsistan ant adopsyon kò lwa etik yo, estanda fòmasyon sou etik yo ak fason pou nou jwenn opinyon sou etik yo.

Kidiplis, done yo endike tou ke enkonsistans ki egziste ant rapòte oswa temwayne movèz kondwit òganizasyonèl afekte pa mank etik yo nan dènye senkan yo. Sa mennen nou an konklizyon ke ak tout kat òganiozasyon te afekte pa mank etik se kèlke sèlman ki te vreman temwen movèz kondwit ki te petèt pase sou lwa a.

Li enteresan pou nou note ke apeprè yon ka de tout òganiozasyon ki pa pou pwofi ki te nan sondaj la, rekonèt yon mank etik nan dènye senkan ki pase yo epi laplipa devlope de règleman pi di sou transparans, divilgasyon ak deklarasyon finansyèl pou eseye korije sitiyasyon an. Mèzalò, trè pe nan pèsonèl lan te santi ankenn presyon de administrasyon an pou yo te konpwomèt estanda yo pou kapab ranpli objektiv yo epi kèlke ki te temwen movèz kondwit la te rapòte sa yo te wè yo bay administrasyon an.

Li difisil pou dechifre kouman òganizasyon ki pa pou pwofi yo nan Konte Miami-Dade adrese mank etik yo, men eksplikasyon ki pi fasil a konprann lan sanble se yon estanda etik yo etabli alekri. Nan sèten ka, yo te pran de aksyon kont moun koupab yo epi sa fè ke moun ki te reponn nou yo plis oumwens satisfè fason kouman òganizasyon yo an te fè fas a rapò movèz kondwit lan. Men menm jan tou, pa genyen ankenn angajman pou pwomouvwa kondwit moral/etik atravè fòmasyon ak gwoup de travay yo. Sa fè moun reflechi sou efè, si genyen ankenn, sou estanda ekri yo ak gid règleman yo ki pa byen distribye epi pa byen diskite toupatou nan òganizasyon yo.

Finalman, anvi responsabilite òganizasyon ki pa pou pwofi yo, lè dout sou yon fason aji gen dwa egziste pou konnen si yon bagay etik ou pa gen dwa parèt nan diferan moman epi li ta pi bon si ajans sa yo te ankouraje anplwaye yo chèche konsèy anvan yo aji.

REKÒMANDASYON YO

Rapò sa a bay rekòmandasyon kap swiv la a ke, nan opinyon moun yo ki ekri rapò an, fasil pou akonpli epi fèt pou etabli nan yon delè rezonab. Benefis ki pral jwenn nan rekòmandasyon sa yo pi enpòtan pase pri ke sa pral koute yo. Vreman. Premye depans finansye yo prevwa yo pral jenere yon gen a lontèm (tanjib e non tanjib) ki pral ranfòse angajman kominate an pran fas a onètete, entegrite ak transparans.

1) Mande pou plis travay fèt nan ekzijans pou etabli pratik kanpay jis.

Lidè eli yo ki demontre angajman yo a yon lidèship etik se objektiv esansyèl lan, epi sa koumanse ak yon kanpay baze sou etik. Pou rezulta sa a, Konte a pase yon òdonans an 1998 ki fè li posib pou kandida yo bay pawòl yo pou sipòte yon kanpay baze sou etik/moralite depi yo jis siyen yon deklarasyon de pratique kanpay etik. Rezon dèyè pwomès msa a se pou asire ke kanpay yo fèt sou sijè ki konsène kominate an pa sou joure youn ak lòt ak atak negativ youn sou lòt rete nan yon nivo tou ba. Mèzalò, Kandida yo pa genyen anyen ki oblige yo swiv prensip sa yo epi anpil nan kandida pou pòs lokal yo chwazi pa siyen afimasyon sa a. Sa yon jan twouble nou paske nou pa konprann pouki anpil nan kandida yo pa wè avantaj yo nan siyen deklarasyon sa a; pou kèlke ladan yo, li plis sanble yon dezavantaj pou yo siyen li lè opozisyon an pa gen ankenn obligasyon pou li siyen li tou ki fè yo pa oblige swiv menm règleman yo. Bon li pa yon bagay ki enkwayab pou konpran ke piblik lan wè ofisyèl eli yo nan yon je negativ poutèt petèt menm kondwit sa yo pandan yo nan kanpay yo. Ki vle di, yon kanpay pozitiv sou sijè ki konsene kominate an, kapab ede anpil pou chanje opinyon piblik la sou yon ofisyèl eli. Finalman, fason ak jan ke kandida a konpòte tèt li pandan kanpay la gen dwa se pwen desisiv sou kouman piblik la pral resevwa moun sa a nan pòs eli liyan. Gwooup nou an ta renmen wè tout kandida yo deklare tèt yo ofisyèlman pou yo mennen de kanpay baze sou etik epi sou sijè ki konsène kominate an.

Ideyalman, bi an se pou agrandi lo moun ki kwè nan moralite ki vle sèvi nan pòs eli gouvènman lokal yo. Menmsi li pa posib pou nou mezire etik ak moralite yon moun pa yon tès ‘litmus’. Kandida ki genyen kapasite pou yo bay yon lidèship an

tout moralite fèt pou yo jwenn rekonesans piblik epi tou pou yo rekonpanse yo pou sa.

2) Angaje nou pou nou pi vijilan sou vandè yo ak kontraktè yo kap chèche fè biznis ak gouvènman lokal yo nan mete plis kontwòl sou lajan ak pwojè gouvènman yo.

Gouvènman lokal yo fèt pou fè le nesesè pou yo byen pase moun ki reponn apèl dòf yo anba loup pou evite bay konpayi ki pa responsab ni kapab kontra ke yo pa kapab reyalize. Yon pi gwo vijilans pa anplwaye gouvènman yo ap evite ke nou bay de konpayi ki enkapab, paske yo pa kouman pou yo fè travay la, depase frè frè pou pwojè yo, san entegrite eksetera. Menm jan anb tou, gouvènman lokal yo genyen devwa legal yo anfas peyè enpo yo pou yo negosye epi bay kontra ki baze sou pri ak pèfòmans konpayi an. Gouvènman fèt pou li mete negosiyasyon yo a yon nivo ki pi aksesib epi se pou yo ankouraje yon konpetisyón jis epi ekivòk nan pratik oswa fason ke yo fè akizisyon yo. Se pou vandè ak kontraktè epi sektè biznis ki petèt yon jou ta jwenn kontra ak Konte an mete byen nan tèt yo kestyon ke yap jwenn kontra dapre relasyon politik yo sa pa egziste ankò se koze ki te fè nan le pase.

Gouvènman lokal fèt pou yo mete plis anplwaye anplas pou kontwole kontra yo ak monitè fonksyon ki fèt ak kontra yo. Li enperativ ke gouvènman lokal fòse kontraktè yo ak moun ki resevwa don lajan yo, pou yo swiv a lalèt tèm ak kondisyon kontra yo epitou pati moun sa yo va jwenn pinisyon si yo pa kapab kenbe obligasyon yo dapre kontra a. An efè, gouvènman yo fèt pou yo pran yon wòl pi aktiv nan vijilans pou asire ke se pa yon travay dezyèm men oswa ankenn koze de chanjman nan kòmnann yo. Pou òganizasyon de baz kominote yo, gouvènman lokal yo fèt pou yo ensiste ke lajan yo bay yo sèvi pou rezon yo te bay yo. Monitè pou gouvènman an fèt pou yo otorize pou yo kapb jije ak evalye pèfòmans epi si se yopn nòt negativ ke konpayi sa yo ta jwenn, se pou yo ta bloke konpayi sa yo jwenn kontra travay oswa lajan nan men gouvènman an nan lavni.

Yon moun ta gen dwa atann yo aske gouvènman lokal yo ta fè rezistans pou pase rekòmandasyon sa yo, nan diskite kontrent bidjetè ak lòt limitasyon fiskal yo va anpeche abilité pou gouvènman lokal yo kapab anplwaye plis nouvo anplwaye nesesè

pou reyalize objektiv sa yo. Se vre ke genyen de frè ki pral jenere pa amelyore sèvis pou monitè aktiviote sou kontra sa yo, men pi devan se pral yon plis pou nou epi sa va pwouve ke se yon lajan byen depanse. Nan elimine depans anplis ak frè anplis ak depase frè kontra ki etabli an pral depase salè ke nap peye nouvo anplwaye ki va responsab bagay sa yo.

3) Mete anplas ofisyel Reasponsab etik nan tout minisipalite enpòtan yo ak nan gwo konpayi ki vle fè biznis ak gouvènman lokal .

Yon fason ase fasil, men petè trè efektiv pou ranfòse repitasyon pou konpòtman etik nan milye travay la se pou gwo gouvènman lokal yo ak konpayi prive kap fè bon kantite biznis ak gouvènman lokal yo nan Konte Miami-Dade etabli de pwogram pou prepare ofisyel etik.

Ofisyel etik yo asiste nan fòmasyon ak devlopman pwogram etik ke patron yo ofri, asire ke se bon mesaj la ki pase a tout anplwaye yo, mete disponib opòtinite pou anplwaye yo rapòte tout mank etik ak aktivite ilegal san yo pa bezwen pè retaliyasyon epi envestige tout rapò de aktivite ki pa fin klè oswa etik. An grann pati, ofisyel etik yo ekipe pou yo poze kestyon sou aktivite ki pa kriminèl men ki anpeche òganizasyon yo ranpli angajman yo pou yo fè bagay pou yo gen rezon.

Depans kontwole pa ta kapab fè nou pa kapab jwenn lajan pou ofisyel etik yo. Sa ki pi fasil a wè se ke petèt kèk djòb oswa ankenn novo djòb pa bezwen kreye pou yo se nan menm djòb anplwaye an ke li gen dwa responsab etik la. Mèzalò, pi kritik la, se lidèship lan ki eksprime sipò pou pwogram la ak moun ke yo chwazi pou bay responsabilite sa yo se de moun de konfyans, ak yon sèten respè nan konpayi an. Nan mete sou plas rekòmandasyon sa a, konpayi prive ak piblik yo pral re angaje efò yo a prensip pran desizyon ak entegrite epi etik.

4) Rapple avoka gouvènman lokal yo ke kliyan yo reprezante yo se piblik lan an antye.

Komite sa a rekonèt ke avoka gouvènman lokal yo genyen responsabilite anvè kliyan ki pa menm responsabilite ke lòt manm bawo yo genyen. Genyen posibilite pou gen divizyon nan lwayote avoka sa yo ke ofisyèl eli yo nonmen,

men ki oblige pran de aksyon ki pou benefisyé vre kliyan yo an —moun ki peye enpo yo ak rezidan nan kominate yo an. Ki fè ke, si genyen yon konfli ki leve ant de gwoup yo, avoka gouvènman lokal yo fèt pou yo kanpe sou bò ki nan enterè piblik la.

Avoka sa yo se yo ki parèt devan epitou yo nan yon bon pozisyon pou yo evalye sifizans legal men tou pou yo analize si desizyon biznis yo ap fè bon bagay pou moun ki peye enpo yo. Nan yon lòt mo, avoka biwo yo pa fèt pou jis siyen kontra paske yo legalman sifizan si pou kontra sa yo pa nan avantaj ak pi bon enterè moun ki peye enpo yo. Menm jan an tou, zak avoka gouvènman yo fèt pou mennen diskisyon antant yo ak defans doleyans yo nan menm espri an; ki se pwoteksyon enterè piblik la fèt pou priyrite yo.

5) Pwomouvwa yon seri de konferans, atelye travay yo ak evennman pou etabli kontak ki pou mete plis konsantrasyon sou etik ak transparans nan Konte Miami-Dade.

Rapò sa a ap chèche ankouraje dyalogak diskisyon sou koze transparans Tnan Konte Miami-Dade epitou pou bay piblik la yon ide sou resous sa yo ki la pou remete anplas konfyans piblik la sou enstitisyon leta yo ak ofisyèl gouvènman lokal yo. Pou nou kapab reyalize de pwen sa yo, atelye travay yo, seminè yo ak evennman pou etabli kontak va òganize toupatou nan konte an an 2004 epi pi lwen menm pou konsantre sou sou koze sa yo an plis detay. Premye evennman ki planifye an, apre rapò an fin fèt, se pou jwenn reyaksyon manm piblik yo nan vini bay opinyon yo nan yon yon fowòm ouvè ansanm ak ekriven yo ki fè rapò an. Kidiplis, yo pral prezante de orè pou de gwoup etid ak lòt reyinyon pral fèt pandan ane an, pou bay piblik la lòt chans ak lòt kote pou yo ale bay opinyon yo sou rapò an ak sou kouman zafè yo ye nan Konte Miami-Dade epitou jiska ki pwen efò anti koripsyon an rive bay rezulta. Lòt sijè ki pral devlope pandan ane an enkli: kreye yon kanè/kanè nòt pou detèmine etik yon moun ki vle yon pòs ofisyèl leta; eksploré an pwofondè relasyon ant gouvènman ak biznis; evalye enpak zafè moun pa ak zafè lafami genyen nan fonksyonman gouvènman; etabli

yon asanble espesyalize sou etik ki vreman adrese dilèm etik/moralite yo epi pwomouvwa ak fè piblisite pou bon jan gouvènman.

KONKLIZYON YO

Inisyativ yo ke nou dekri pi wo la a fèt pou montre lektè an ke gwo travay fèt nan dènye sizan yo pou korije mal ki fèt nan pase yo epi mete Konte Miami-Dade sou bon ray. Gwoup ki te reyini de fwa pa mwa pou prepare rapò sa a te fè li devwa yo pou yo te mezire enpak klè kanpay anti koripsyon an genyen epitou pou klere koze ki toujou ap trakase nou yo. Nou kapab lonje dwèt sou kantite anplwaye leta ki resevwan fòmasyon sou etik yo, kantite ofisyèl leta ke yo retire nan pòs yo pou abi konfyans piblik, kontraktè yo ki jwenn yo retire yo sou lis ofisyèl la oswa yo menm fòse yo remèt lajan an bay gouvènman an oswa kantite anplwaye gouvènman yo ki pèdi travay yo poutèt movèz kondwit san moralite, men estatistik sa yo pral jis di mòso nan istwa a. Yon moun pap janm konnen si rale atansyon sou kondwit anplwaye leta lokal yo ede dekoraje zòt pa poze de zak san morilite. Li byen klè ke yon kilti ki òganize li pou pwomouvwa kondwit ak etik epi moralite, pral mwen toleran ak sa ki rantre nan magwouy yo, li pral fòse moun konfòme yo a moralite epi règ yo oswa soufri konsekans zak liyo pou sosyete an kataloge li. Se nan sansibilasyon òganizasyon yo fè ak anplwaye yo ki fè nou pwogrese. Menm jan an tou, òganizasyon yo ki pa fè efò pou transfòme kilti òganizasyon an, ki pèmèt anplwaye san prensip anpwazone atmosfè an, pral mete plis bwa nan dife medya a epi plis travay pou gwoup veye yo.

Gen dout si yon jou va genyen yon moman kote nou kapab konvenk piblik la ke nou genyen konba kont koripsyon. Li pi sanblab ke nou va akonpli siksè tipa pa tipa epi li posib sèlman si gen chanjman nan atitud ak pèsepsyon nou. Jan nou wè nivo sinik piblik la ap pèsiste, kanpay pou eliminate koripsyon pral yon chimen long epi di. Mèzalò, piblik la fèt pou li kè kal nan optimis li epi kenbe fwa ke anpil developman ki fèt nan dènye sizan yo ap bay rezulta. Ankenn moun rezonab kapab atann yo ke transfòmasyon pral fèt di jou a landemen. Apre yon tan, ak lidè ki gen moralite yo nan gouvènay la, yon piblik ki pap dòmi ak yon aktivite ranfòsman agresiv, imaj Konte Miami-Dade kapab sove.